

DISCIPLINSKO SODIŠČE

Ds-ss 1/2021

SKLEP

Disciplinsko sodišče je v senatu, ki so ga sestavljali prof. dr. Saša Prelič, član Sodnega sveta, kot predsednik, ter višji sodnik Janez Zeilhofer in višja sodnica Maja Baškovič, kot člana,

ob sodelovanju Polone Perčič kot zapisnikarice,

v disciplinski zadevi zoper disciplinsko obdolženko: mag. Urška Klakočar Zupančič, okrajna sodnica na Okrajnem sodišču v Ljubljani, ki jo zagovarjata dr. Nataša Pirc Musar in Ula Tomaduz, odvetnici v Ljubljani,

zaradi dveh disciplinskih kršitev po 14. točki drugega odstavka 81. člena Zakona o sodniški službi (ZSS) v zvezi s tretjim odstavkom istega člena ter dveh disciplinskih kršitev po 15. točki drugega odstavka 81. člena ZSS,

o predlogu za izrek disciplinske sankcije, št. Dt-ss 1/2021 z dne 25. 1. 2021,

po dne 13. aprila 2021 opravljeni javni disciplinski obravnavi, v navzočnosti disciplinske obdolženke, zagovornic dr. Nataše Pirc Musar in Ule Tomaduz, odvetnic v Ljubljani, in disciplinske tožilke, vrhovne sodnice Marjete Švab Širok,

13. aprila 2021

SKLENILO:

- I. Disciplinsko obdolženko mag. Urško Klakočar Zupančič, okrajno sodnico, se po 358. členu ZKP

oprosti disciplinskih očitkov

da je ravnala na način, s katerim se krši ugled sodniškega poklica, in se neprimerno in nedostojno izražala do posameznikov, s tem, da je:

v objavi na družbenem omrežju Facebook kritizirala ukrepe, ki jih je Vlada RS sprejela v zvezi z zajezitvijo epidemije virusa Covid-19, na način, da je osebno in poklicno diskreditirala del članov strokovne posvetovalne skupine pri Ministrstvu za zdravje, vladnega govorca in predsednika vlade RS Janeza Janšo ter njegovo osebnost in vladanje izenačila z vladami totalitarnih režimov tako, da je:

1. 27. 11. 2020 ob 14.08 na svojem profilu zapisala: "... je to odredba Janeza Janše, ki je na seji vlade ukazal, naj gredo policaji na ceste in občinske meje ter poberejo globe"; "Ne gre za vašo varnost in zdravje, treba je napolniti prazno proračunsko malho" in "Upam, da bo doba janšizma nekoč samo še bridek spomin ...";
2. v času od 29. 11. 2020 do 1. 12. 2020 pod objavo Marka Potrča, ki je javnosti splošno znan kot nasprotnik vladnih ukrepov pri zajezitvi epidemije, med drugim zapisala: "... meni je taka retorika veliko bolj všeč kot Beović, Krek, Bregant, Kacin in veliki diktator Janša" in nato v nadaljevanju: "Virus je pri nas dal polet zafrustriranim osebkom s kriminalno preteklostjo in željo po zatiranju vsega, kar jim stoji na poti. In, seveda, hudo potrebo po maščevanju."

Z objavami, ki jih je zapisala na internetu oziroma družbenem omrežju, se je seznanil širši krog ljudi, o njih so poročali tudi mediji Nova 24, POP TV, Večer, Slovenske novice, Mladina in Demokracija ter srbski spletni portal b92, zaradi česar je imelo njeno ravnanje hujše posledice za ugled sodniškega poklica,

s čimer naj bi storila storila dve težji disciplinski kršitvi po 14. točki drugega odstavka 81. člena Zakona o sodniški službi v zvezi s tretjim odstavkom istega člena ter dve disciplinski kršitvi po 15. točki drugega odstavka 81. člena Zakona o sodniški službi.

- II. Po prvem odstavku 96. člena ZKP obremenjujejo stroški postopka iz 1. do 5. točke drugega odstavka 92. člena ZKP ter potrebni izdatki disciplinske obdolženke in potrebni izdatki in nagrada njene zagovornice proračun.

OBRAZLOŽITEV:

1. Disciplinska tožilka je 29. 1. 2021 zoper disciplinsko obdolženko mag. Urško Klakočar Zupančič, okrajno sodnico na Okrajnem sodišču v Ljubljani, (v nadaljevanju sodnica), na disciplinsko sodišče Sodnega sveta vložila predlog za izrek disciplinske sankcije št. Dt-ss 1/2021. V predlogu je navedla, da je sodnica storila dve težji disciplinski kršitvi po 14. točki drugega odstavka 81. člena ZSS v zvezi s tretjim odstavkom 81. člena ZSS ter dve disciplinski kršitvi po 15. točki drugega odstavka 81. člena ZSS.
2. Če zakon ne določa drugače, se v disciplinskem postopku do izdaje odločbe disciplinskega sodišča smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja kazenski postopek, ki veljajo za skrajšani postopek pred okrajnim sodiščem, razen določb, ki se nanašajo na oškodovanca (prvi odstavek 44. člena Zakona o sodnem svetu - ZSSve). V skladu z drugim odstavkom 44. člena ZSSve je v disciplinskem postopku javnost izključena, razen če sodnik v postopku temu izrecno nasprotuje. V konkretni zadevi se je sodnica pravici do izključitve javnosti izrecno odpovedala s pisno izjavo z dne 29. 1. 2021, zato je bil celoten postopek javen.
3. Sodnica je v zagovoru navedla, da disciplinskih kršitev, ki se ji očitajo, ne priznava. Za Janševo odredbo o pobiranju glob (namesto izrekanja opozoril), ki naj bi bila podana na seji vlade, ji je povedala tesna prijateljica, na podlagi česar je svoje prijatelje na zasebnem Facebook profilu opozorila na posebno previdnost v zvezi z morebitnim kršenjem ukrepov. Z oznako *janšizem* je imela v mislih način vladanja trenutnega predsednika vlade in jo je treba presojsati v luči aktualnega družbeno-političnega dogajanja in položaja osebe, na katero se oznaka nanaša. Janez Janša je absolutno javna oseba, ki mora zaradi svojega družbenega položaja trpeti bistveno večje posege v svoje osebne pravice kot običajni državljani. Beseda *janšizem* je svoje mesto dobila tudi v SSKJ in pomeni politično usmeritev, kot jo razvija in zastopa slovenski politik Janez Janša. Izraz je vrednostno nevtralen in objektivno ni žaljiv, saj bi bilo v primeru, če bi šlo za slabšalno rabo, to v SSKJ posebej označeno. Če izraz kot slabšalen in žaljiv morda razumejo člani in pripadniki SDS, gre za t. i. subjektivno razžaljenost, ki pa še ne pomeni, da je izraz tudi objektivno žaljiv. O tem, za kakšen način vladanja gre v primeru *janšizma* je bilo že veliko zapisanega v medijih, npr. sociolog dr. Rastko Močnik je v Mladininem članku z naslovom "*Kaj je janšizem?*" z dne 5. 6. 2020 izpostavil, da se obstoj *janšizma* kot politične usmeritve da dokazati z izpostavitvijo dovolj značilnosti, ki politiko Janeza Janše ločujejo od drugih politik. Nadalje izraz zgolj zaradi končnice *-izem* ne more imeti negativne konotacije v povezavi s totalitarnimi režimi, saj se enaka končnica uporablja tudi v besedah za druge družbene sisteme in smeri (npr. liberalizem, kapitalizem, feminizem, socializem, ekspresionizem, modernizem ipd.), ki pa nimajo negativnih konotacij. Sodnica je poudarila, da je z zapisom z dne 27. 11. 2020 izvrševala svojo pravico do svobode izražanja, in sicer je kritizirala delo trenutne oblasti, pri čemer je navajala resnična dejstva in ni bila žaljiva. Njen namen ni bila kršitev sodniških dolžnosti, ampak je želela kot državljanka opozoriti na neprimerna ravnanja vlade. Zapis, ki je nastal med 29. 11. 2020 in 1. 12. 2020, pa ni bil podan pod objavo Marka Potrča, kot se ji to očita v predlogu za izrek disciplinske sankcije, ampak je sodnica na svojem Facebook zidu s svojimi Facebook prijatelji delila njegovo objavo in ji pripisala svoje besedilo, s katerim pa ni imela namena kogarkoli diskreditirati. Zapisala je le svoje mnenje, in sicer da ji je bolj všeč retorika Marka Potrča. Tudi oznake Janeza Janše za velikega diktatorja ne dojemajo kot žaljive. Po SSKJ je diktator nekdo, ki ima neomejeno politično oblast, ko že obstajajo demokratične in parlamentarne ureditve, ekspresivno pa se izraz uporablja za oblastnega, samovoljnega človeka in tako je bilo mišljeno tudi v njenem zapisu. Iz SSKJ ne izhaja, da bi šlo za slabšalno rabo oz. pomen besede. V medijih je bilo že večkrat izpostavljeno, da način izvrševanja oblasti trenutnega predsednika vlade spominja na diktaturo, npr. v komentarju na

Radiu Študent z naslovom *Janez karantenski Janša* z dne 27. 10. 2020, v katerem je bilo med drugim rečeno, da poskuša predsednik vlade politični prostor monopolizirati, zožiti, pridobiti kar se da veliko vzvodov oblasti ... V omenjenem komentarju so predstavljena še dodatna dejanja predsednika vlade, ki kažejo na to, da ustreza osnovnim obrisom diktatorja (npr. pogrom nad nevladnimi organizacijami, represivni posegi v življenje državljanov, podrejanje javnega diskurza ...). Janeza Janšo kot diktatorja označujejo tudi drugi politiki, npr. Marjan Šarec je njegov odziv na shode staršev za odprtje šol označil za reakcijo v klasični maniri diktatorja (prim. članek v Reporterju z dne 7. 2. 2021). Vse navedeno in ostala splošno znana ravnanja predsednika vlade (npr. ukinitve financiranja STA, prepoved nastopanja na tiskovnih konferencah medicinskim strokovnjakom, izselitev nevladnih organizacij iz prostorov v državni lasti ...) so sodnici dala dovolj dejstvene podlage, da je predsednika vlade označila za velikega diktatorja. Zatrjevanje resničnih dejstev pa ne more biti žaljivo. Glede zapisa, da je pri nas *virus dal polet zafrustriranim osebkom s kriminalno preteklostjo* itd., je sodnica v zagovoru navedla, da se ne nanaša na v zapisu predhodno omenjene osebe, ampak na nedoločen krog oseb, za katere si je lahko vsak njen Facebook prijatelj, ki je zapis prebral, sam ustvaril mnenje, kdo sodi v to kategorijo. Izraz *zafrustriran* po SSKJ pomeni nekoga, ki čuti duševno stanje nelagodja zaradi nasprotja med željami in možnostmi, ki jih nudi okolje, v čemer pa ni ničesar žaljivega. To, ali ima nekdo kriminalno preteklost, pa je dokazljivo dejstvo, ki če je resnično, ne more biti žaljivo. Sodnica ne more odgovarjati, če se nekdo na podlagi njenega splošnega in na nedoločen krog oseb nanašajočega se zapisa, prepozna kot takšna oseba oz. če jo kot takšno prepoznajo drugi. Poudarila je, da je z zapisom želela povedati le, da so nekateri z epidemijo lahko kaj pridobili, večina pa je verjetno kaj izgubila. Namen zapisa ni bil v žaljenju, ampak v kritičnem razmišljanju glede soočanja države z epidemijo in delovanja trenutne oblasti. Sodnični zapisi so bili konec koncev usmerjeni k izboljšanju vladavine prava, saj se mora v situaciji, ko so ogrožene temeljne demokratične vrednote, sodnikova zadržanost umakniti dolžnosti izraziti protest. Ob tem je sodnica opozorila, da celo slovenska sodna praksa dopušča, da je pri kritiki delovanja javnih oseb dopustno uporabljati izjave kot npr. poimenovanje novinark za odsluženi prostitutki. Znani so tudi primeri, ko so se sodniki javno opredeljevali za določeno politično opcijo, pa jih nikoli niso doletele kakršne koli sankcije. Sodnica ni vedela, da z uresničevanjem svobode izražanja oz. argumentirano kritiko trenutne oblasti znotraj zaprtega kroga prijateljev, lahko krši sodniške dolžnosti, niti ni tega hotela niti ni v to privolila. Pri zapisovanju je bila dovolj skrbna, saj je za zapisano imela zadostno podlago v dejstvih, ki so splošno znana. Zapisi niso bili javno objavljeni, ampak so bili objavljeni na njenem zaprtem Facebook profilu, na katerem je takrat imela med 50 in 60 prijateljev. Med njimi je bilo štiri ali pet sodnikov, približno polovica med njimi pa so bili tujci, ki ne razumejo slovenščine, ostali pa so sodnični tesni prijatelji in sorodniki, ki jim je doslej zaupala, a jim očitno ne bi smela, saj je nekdo objavi posredoval Vinku Gorenaku, kljub temu, da je imela sodnica v času nastanka objav vključeno funkcijo, da nadaljnja delitev njenih objav ni mogoča. Koliko njenih Facebook prijateljev se je dejansko seznanilo z njenima objavama, ji ni znano, se pa da o tem sklepati na podlagi všečkov, ki so pod objavo. Po obravnavanih dogodkih je sodnica slovenske prijatelje "odstranila", tako da ima trenutno le 30 Facebook prijateljev. Poudarila je, da Facebook uporablja že od leta 2008, pri čemer je po Facebooku pogosteje kot običajno komunicirala prav v času "lockdowna", ko je bilo dejansko druženje omejeno. Facebooka sicer nikoli ni uporabljala v službene namene, ampak povsem zasebne, pri čemer pa njeni Facebook prijatelji vedo, da je sodnica, saj gre za njene tesne prijatelje tudi v realnem življenju. Javno je objavljala bolj redko, večinoma le s humanitarnim namenom. Kar se političnega izjavljanja tiče, pa je sodnica v zagovoru povedala, da se je v času ameriških predsedniških volitev tujim prijateljem v angleščini opravičila za ravnanje našega predsednika vlade in se distancirala od njegovega stališča. Njene domnevne javne zapise v Facebook skupini "V podporo žvižgačem", ki so ji bili v postopku predloženi s strani disciplinske tožilke, je zanikala. Sodnica je poudarila, da se zaveda, da mora biti njeno delovanje tako v javnosti kot zasebno v skladu z etičnimi standardi in pravili

sodniškega poklica, zaradi česar ima na svojem Facebooku že ves čas ustrezne prednastavitve v zvezi z zasebnostjo, pri čemer do obravnavanega dogodka v zvezi s tem še nikoli ni imela slabe izkušnje. Opozarja pa, da dejstvo, da opravlja javno funkcijo, še ne pomeni, da se mora zaradi opravljanja javne funkcije popolnoma odpovedati svoji zasebnosti. V zvezi z očitkom, da naj bi njeno ravnanje imelo hujše posledice za ugled sodniškega poklica, je sodnica v zagovoru poudarila, da se širši krog ljudi z njenimi zapisi ni seznanil zaradi njenega ravnanja, ampak zaradi ravnanja Vinka Gorenaka, ki jih je objavil na svojem blogu, od tam pa so jih povzeli različni mediji. Poleg tega sodnica meni, da njeni zapisi niso imeli hujših posledic za ugled sodniškega poklica in sodniško neodvisnost, saj niso bili žaljivi, ampak kritični. Hkrati iz njih ni razvidno, da bi prijateljke nagovarjala v svojstvu sodnice, ampak kot državljanica Urška, ki ima ne glede na funkcijo, ki jo opravlja, pravico do politične opredelitve in do svobode izražanja. Če bi hujše posledice res nastale, bi bil po sodničinem mnenju zanje poleg Vinka Gorenaka (zoper katerega je sodnica vložila zasebno tožbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja po 140. členu KZ-1) odgovoren tudi pravosodni sistem, ki se je uklonil političnim pritiskom.

4. Disciplinsko sodišče je v dokaznem postopku izvedlo dokaze z listinami, in sicer je prebralo: pobudo za uvedbo disciplinskega postopka, št. Su 298/2020 z dne 4. 1. 2021 s prilogo - objavo "Urška Klakočar Zupančič - Neodvisna sodnica ali leva politična aktivistka" z dne 1. 12. 2020 (A1), članek "Po kritiki Janše ni več vodja oddelka", objavljen v Večeru 12. 1. 2021 (A2), članek "Sodnica v težavah", objavljen v Slovenskih novicah z dne 12. 1. 2021 (A3), članek "Sodnica zaradi kritike Janše izgubila vodenje oddelka", objavljen v Dnevniku 11. 1. 2021 (A4), članek "Sodnica zaradi zapisov o Janši izgubila vodenje oddelka", objavljen na portalu Mladina.si (A5), članek "Je sodnica Urška Klakočar Zupančič politična aktivistka?", objavljen na portalu Demokracija.si 2. 12. 2020 (A6), članek "Zaradi zapisov o Janši na Facebooku sodnici odvzeli vodenje oddelka", objavljen na portalu rtvslo.si 11. 1. 2021 (A7), prepis prispevka "Pismo pravosodne ministrice", objavljenega v oddaji 24 ur 18. 1. 2021 (A8), članek "Sudija smenjena zbog objave o premijeru", objavljen na portalu b92.net 11. 1. 2021 (A9), fotografiji zaslona Facebook profila "Skupina v podporo žvižgačem" z dne 21. 10. 2020 in z dne 22. 9. 2020 (A10 in A11), Practical Guidelines on use of social media by judges: Central and Eastern European Context - CEELI Institut Prague (A12), izpis iz SSKJ za geslo janšizem (B2), članek "Kaj je janšizem" objavljen v Mladini 5. 6. 2020 (B3), izpis iz SSKJ za geslo diktator (B4), komentar Radia Študent "Janez karantenski Janša" z dne 27. 10. 2020 (B5), članek "Predsednik vlade je odreagirjal v klasični maniri diktatorja" objavljen v Reporterju 7. 2. 2021 (B6), izpis iz SSKJ za geslo zafrustriran (B7), brošuro infomacijskega pooblaščenca "Kako uporabljati Facebook in preživeti" (B8), zapis portala Safe.si "Zaščita zasebnosti na Facebooku" (B9), izpis nastavitve zasebnosti iz Facebooka profila sodnice (B10), prvo stran zasebne tožbe z dne 16. 2. 2021 (B11), "Izhodišča sprememb in dopolnitev zakonskih določb, ki urejajo disciplinske postopke zoper sodnike" z dne 4. 3. 2021 (B12), zapisnik 34. seje Komisije za etiko in integriteto, št. Su EK 6/2021/3 z dne 2. 3. 2021 (B13) ter Obvestilo o podatkih iz evidence pravnomočnih disciplinskih zadev z dne 9. 2. 2021 (r. št. 7 v spisu). Drugih dokaznih predlogov ni bilo.
5. Disciplinska tožilka je v besedi strank izjavila, da spreminja predlog za izrek disciplinske sankcije, in sicer tako, da se v točki 2 besedna zveza "pod objavo" nadomesti z besedno zvezo "delila objavo". Disciplinsko sodišče navedene spremembe ni moglo upoštevati, saj bi to bilo v nasprotju s prvim odstavkom 344. člena ZKP (ki se v tem postopku uporablja na podlagi 429. člena ZKP v zvezi s prvim odstavkom 44. člena ZSSve), iz katerega izhaja, da je sprememba obtožbe dovoljena le med dokaznim postopkom, tj. do zaključka dokazovanja, ne pa več v okviru besede strank (346. člen ZKP).
6. V skladu s prvim odstavkom 81. člena ZSS se sodniku, ki je z naklepom ali iz malomarnosti kršil sodniške dolžnosti, ki so predpisane z zakonom in sodnim redom, ali neredno opravljal sodniško službo,

lahko izreče disciplinska sankcija. V drugem odstavku istega člena je taksativno naštetih 27 dejanj, ki predstavljajo kršitev sodniških dolžnosti oziroma neredno opravljanje sodniške službe. Med njimi je tudi vedenje in ravnanje sodnika, ki je v nasprotju s sodniško neodvisnostjo ali s katerim se krši ugled sodniškega poklica (14. točka drugega odstavka 81. člena ZSS). Če gre za vedenje in ravnanje sodnika, ki ima hujše posledice za sodniško neodvisnost oziroma ugled sodniškega poklica, gre za težjo disciplinsko kršitev (tretji odstavek 81. člena ZSS). V 14. točki drugega odstavka 81. člena ZSS sta torej predvideni dve izvršitveni obliki te disciplinske kršitve. Obe izhajata iz 2. in 37. člena ZSS, ki določata, da mora sodnik pri uresničevanju svojih pravic vselej ravnati tako, da varuje nepristranskost in neodvisnost sojenja ter ugled sodniške službe (2. člen ZSS) oz. da se mora vselej vesti tako, da varuje nepristranskost in neodvisnost sojenja, sodniški ugled in samostojnost sodne veje oblasti (37. člen ZSS). Vedenje in ravnanje v nasprotju s citiranima zakonskima določbama torej predstavlja disciplinsko kršitev, pri čemer je v predlogu za izrek disciplinske sankcije treba dejanje, ki naj bi predstavljalo inkriminirano vedenje in ravnanje, opisati oz. konkretizirati. Enako velja za ravnanje sodnika, ki predstavlja disciplinsko kršitev po 15. točki drugega odstavka 81. člena ZSS, ki predvideva naslednje izvršitvene oblike: neprimerno, nedostojno ali žaljivo obnašanje ali izražanje do posameznikov, državnih organov ter pravnih oseb v zvezi z opravljanjem sodniške službe ali zunaj nje.

7. Očitano dejanje pa po zakonu ni disciplinska kršitev, če v opisu dejanja manjka kakšen od zakonskih znakov disciplinske kršitve, ali če ti zakonski znaki pri opisu izvršitvenega dejanja disciplinskega obdolženca niso konkretno navedeni. Za odločitev disciplinskega sodišča je zato pravno pomembno, kakšen je konkretni opis izvršitvenega dejanja v predlogu za izrek disciplinske sankcije; opis mora biti takšen, da iz njega izhajajo vsi zakonski znaki disciplinske kršitve.

O pravic do svobode izražanja sodnikov na družbenih omrežjih

8. Iz Mnenja št. 3 Posvetovalnega sveta evropskih sodnikov¹ izhaja, da sodniki ne smejo biti izolirani od družbe, v kateri živijo, saj je za ustrezno delovanje sodnega sistema nujno, da so sodniki v stiku z realnostjo. Poleg tega so tudi sodniki kot državljani nosilci temeljnih človekovih pravic in svoboščin, ki so varovane predvsem z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah (svoboda misli, svoboda veroizpovedi itd.). Zato se praviloma lahko svobodno angažirajo v aktivnostih, ki niso v zvezi z njihovim poklicem. Ne glede na to pa je dejstvo, da tovrstne aktivnosti lahko ogrozijo njihovo nepristranskost, včasih pa tudi njihovo neodvisnost. Iz navedenega razloga je potrebno pravice sodnikov do vključitve v določene družbene aktivnosti primerno uravnotežiti s potrebo, da so in da bodo pri opravljanju svojih sodniških dolžnosti videti neodvisni in nepristranski.² Pravici, ki sta v tem pogledu med najbolj izpostavljenimi, sta pravica do svobode izražanja in pravica do združevanja.
9. Ustava Republike Slovenije (URS) ne vsebuje posebnih določb, ki bi urejale pravico do svobode izražanja sodnikov. To pomeni, da je tudi sodnikom ustavno zagotovljena splošna svoboda izražanja, kot je določena v prvem odstavku 39. člena URS.³ Na zakonski ravni pravico do svobode izražanja sodnikov ureja ZSS, ki v 2. in 37. členu na splošno določa, da mora sodnik pri uresničevanju svojih pravic vselej ravnati tako, da varuje nepristranskost in neodvisnost sojenja, ugled sodniške službe in samostojnost sodne veje oblasti. Bolj konkretne omejitve pravice do izražanja sodnikov pa izhajajo iz

¹ Opinion no. 3 of the Consultative Council of European Judges (CCJE) to the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the principles and rules governing judges professional conduct, in particular ethics incompatible behavior and impartiality (November 2002).

² Iz točk 27. in 28. zgornjega Mnenja št. 3 CCJE.

³ Prvi odstavek 39. člen Ustave Republike Slovenije določa, da je zagotovljena svoboda izražanja misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Vsakdo lahko svobodno izbira, sprejema in širi vesti in mnenja.

prvega odstavka 38. člena ZSS (dolžnost poklicne tajnosti oz. prepoved vnaprejšnjega javnega izražanja v odprtih sodnih postopkih) ter iz drugega odstavka 81. člena ZSS, kjer so taksativno našteje disciplinske kršitve, med njimi tudi 13. in 15. točka, v katerih je izrecno prepovedana določena vrsta sodnikovega izražanja. Medtem, ko je kršitev iz 13. točke drugega odstavka 81. člena ZSS pomensko relativno ozko določena, je kršitev iz 15. točke vsebinsko precej bolj odprta, kar pomeni, da jo je v opisu dejanja potrebno ustrezno napolniti s konkretnimi okoliščinami. Na tem mestu disciplinsko sodišče poudarja, da se ne strinja z ugovorom disciplinske obdolženke, da sta določbi 14. in 15. točke drugega odstavka 81. člena ZSS protiustavni zaradi nedoločno opredeljenih zakonskih znakov disciplinskih kršitev.⁴ Drži sicer, da preveč nedoločni zakonski znaki disciplinske kršitve lahko vodijo k nepredvidljivosti in s tem k arbitrarnosti presoje, vendar pa ni realno pričakovati, da bi bilo v zakonu vnaprej definirano prav vsako ravnanje, ki predstavlja kršitev. Zato je uporaba splošnejših pojmov, ki jih je v posameznem primeru potrebno napolniti s konkretnimi okoliščinami, neizogibna. Tudi Evropsko sodišče za človekove pravice (EKČP) je zadevi *Guz proti Poljski*, v kateri se je podrobneje ukvarjalo z vprašanjem, ali je bila disciplinska kršitev, ki je bila v konkretnem disciplinskem postopku očitana sodniku, v zakonu v zadostni meri vnaprej določena oz. predvidljiva, poudarilo, da je norma ustrezno predvidljiva, če posamezniku, na katerega je naslovljena, omogoča, da do razumne meje in upošteva dane okoliščine, vnaprej predvidi (po potrebi ob ustreznem posvetu), katero njegovo ravnanje ni sprejemljivo in bi lahko posledično predstavljalo kršitev. Pri tem ni potrebno, da je tovrstna posledica predvidljiva z absolutno gotovostjo, saj bi to lahko privedlo do pretirane rigidnosti zakona, ki mora biti sposoben slediti spreminjajočim se življenjskim okoliščinam. Dejstvo je, da obstaja veliko predpisov, ki vsebujejo bolj ali manj nedoločene pravne pojme in katerih razlaga in uporaba je stvar prakse.⁵ Potrebna stopnja določnosti zakonskih pojmov je torej v določeni meri odvisna od siceršnje vsebine zakona, področja urejanja ter števila in položaja oseb, katerim je namenjena. ESČP je v omenjeni zadevi poudarilo, da če se zakonske določbe nanašajo na osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost, v okviru katere morajo *per se* ravnati z veliko skrbnostjo, se prav zaradi tega od njih pričakuje, da so tudi pri ovrednotenju možnih tveganj njihovih ravnanj posebej previdne.

10. Poleg omejitev, ki v zvezi s sodnikovo pravico do svobode izražanja izhajajo iz ZSS, pa so sodniki v skladu s 53. členom ZSSve pri opravljanju sodniške službe in zunaj nje dolžni spoštovati tudi kodeks sodniške etike. Le-ta določa pravila za službeno in zasebno ravnanje in vedenje sodnikov zaradi varovanja neodvisnosti, nepristranskosti in poštenosti sodnikov ter varovanja sodniške službe. Trenutno veljavni Kodeks sodniške etike (v nadaljevanju Kodeks) je Sodni svet sprejel na 98. seji 1. junija 2017. Kršitve Kodeksa ugotavlja Komisija za etiko in integriteto (KEI), ki je posebno delovno telo Sodnega sveta. KEI v primeru, če ravnanje sodnika predstavlja kršitev Kodeksa, sprejme načelno mnenje (49. člen ZSSve). Ob tem je potrebno poudariti, da je slovenski zakonodajalec sistem disciplinske odgovornosti sodnikov ločil od njihove etične odgovornosti, saj v ZSS ni predvideno, da bi ugotovitev katerekoli kršitve Kodeksa avtomatično predstavljala disciplinsko kršitev. Kodeks tako predstavlja le vodilo oz. pomoč disciplinskim organom pri sprejemanju odločitev v disciplinskih zadevah. Takšna ureditev je v skladu z mednarodnimi standardi, po katerih naj bi bila disciplinska odgovornost sodnikov predvidena zlasti za ravnanja, ki so v osnovi hujša od ravnanj, ki predstavljajo kršitev kodeksa sodniške etike, le izjemoma pa naj bi bila predvidena za ravnanja, ki predstavljajo najhujše kršitve omenjenega kodeksa. Iz navedenega sledi zaključek, da v primeru, ko KEI in disciplinsko sodišče obravnavata isti

⁴ Ob tem disciplinsko sodišče poudarja, da ga vsebina Izhodišč sprememb in dopolnitev zakonskih določb, ki urejajo disciplinske postopke zoper sodnike, ki jih je 4. 3. 2021 sprejel Sodni svet, pri presoji v konkretni disciplinski zadevi ne zavezuje, saj je disciplinsko sodišče delovno telo Sodnega sveta, ki je pri svojem delu neodvisno (14. člen Poslovnika Sodnega sveta).

⁵ Tako npr. tudi KZ-1 v 135. in 151. členu uporablja pojem resne grožnje, v 159. in 160. členu pojem hudih posledic za oškodovanca ipd.

historični dogodek, in kršitev Kodeksa ni ugotovljena, praviloma sodnikovo ravnanje ne bo predstavljalo disciplinske kršitve.

11. Svoboda izražanja je konvencijsko varovana pravica.⁶ V prvem odstavku 10. člena EKČP je definirana vsebina zaščitene pravice, v drugem odstavku pa so določeni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da je **omejitev oz. poseg**⁷ v to pravico zakonit. Med razlogi za omejitev je tudi varovanje avtoritete in nepristranskosti sodstva.
12. Po ustaljenem stališču ESČP svoboda izražanja iz 10. člena EKČP ne zajema le informacij in idej, ki so sprejete z odobravanjem in ne štejejo za žaljive, temveč tudi tiste, ki žalijo, šokirajo ali vznemirjajo. Če naj bo razprava res svobodna, mora biti pravica posameznika izražati svoja mnenja praviloma varovana ne glede na to, ali je izjava groba ali nevtralna, racionalna ali čustveno nabita, blaga ali napadalna, koristna ali škodljiva, pravilna ali napačna. Vse to so zahteve pluralizma in strpnosti, brez katerih ni demokratične družbe.⁸ Svoboda izražanja zajema tudi možnost zateči se k določeni stopnji pretiravanja ali celo provokacije, torej k uporabi pretiranih izjav.⁹ Varstvo pravice do svobode izražanja sicer ne zajema žaljivih izjav, ki pomenijo objestno, samovoljno klevetanje (očrnitev), na primer izjav, katerih edini namen je žaljenje oziroma blatenje.¹⁰ ESČP poudarja, da je stil del komunikacije (kot oblika izražanja) in je kot tak varovan skupaj z vsebino izjave.¹¹
13. Temelja izhodišča za presojo pravice do svobode izražanja sodnikov je ESČP podalo v zadevi *Baka proti Madžarski*. Po stališču ESČP vsak poseg v omenjeno pravico sodnikov zahteva posebno pozornost.¹² Nadalje je treba izpostaviti, da imajo *dolžnosti in odgovornosti*, ki so v zvezi z izvrševanjem pravice do svobode izražanja predvidene v drugem odstavku 10. člena EKČP, poseben pomen prav pri izvrševanju pravice do svobode izražanja sodnikov, ki morajo biti kot nosilci sodne veje oblasti pri tem zadržani, sploh v situacijah, kjer bi izvrševanje njihove pravice lahko vplivalo na avtoriteto in nepristranskost sodstva.¹³ Sodnik se namreč nikoli ne izraža le v svojem imenu, ampak preko njega govori celotna sodna veja oblasti.
14. ESČP pri presoji, ali so v konkretni zadevi podani pogoji za omejitev oz. poseg v pravico do svobode izražanja po drugem odstavku 10. člena EKČP poleg okoliščin konkretnega primera upošteva še: položaj sodnika v sodnem sistemu,¹⁴ vsebino in motiv spornega izražanja,¹⁵ kontekst, v katerem se je sodnik izražal (npr. domače politično dogajanje, izjave dane v politični kampanji ...) ¹⁶ ter naravo, resnost in

⁶ Prvi in drugi odstavek 10. člena EKČP določata: „1. Vsakdo ima pravico do svobode izražanja. Ta pravica obsega svobodo mišljenja ter sprejemanja in sporočanja obvestil in idej brez vmešavanja javne oblasti in ne glede na meje. Ta člen ne preprečuje državam, da zahtevajo dovoljenje za delo radijskih, televizijskih in kinematografskih podjetij. 2. Izvrševanje teh svoboščin vključuje tudi dolžnosti in odgovornosti in je zato lahko podrejeno obličnosti in pogojem, omejitvam ali kaznim, ki jih določa zakon, in ki so nujne v demokratični družbi zaradi varnosti države, njene ozemeljske celovitosti, zaradi javne varnosti, preprečevanja neredov ali kaznivih dejanj, za varovanje zdravja ali morale, za varovanje ugleda ali pravic drugih ljudi, za preprečitev razkritja zaupnih informacij **ali za varovanje avtoritete in nepristranskosti sodstva.**“

⁷ Poseg v pravico je lahko tudi disciplinsko kaznovanje osebe, katere meje svobode izražanja se presojujejo.

⁸ Prim. odločbo ESČP v zadevi Oberschlick proti Avstriji.

⁹ Prim. odločbe ESČP v zadevah Uj proti Madžarski, Mamere proti Franciji, Prager in Oberschlick proti Avstriji.

¹⁰ Prim. odločbe ESČP v zadevah Skalka proti Poljski, Rujak proti Hrvaški.

¹¹ Prim. odločbo ESČP v zadevi Mladina d. d. Ljubljana proti Sloveniji.

¹² Prim. odločbo ESČP v zadevi Harabin proti Slovaški.

¹³ Prim. odločbo ESČP v zadevi Wille proti Liechtensteinu.

¹⁴ Prim. odločbo ESČP v zadevi Wille proti Liechtensteinu in Baka proti Madžarski. Iz navedenih odločb izhaja, da je sodišče posebno pozornost namenilo dejstvu, da je v obeh primerih šlo za sodnika z izjemno pomembnim položajem znotraj sodnega sistema.

¹⁵ Prim. odločbo ESČP v zadevi Albayrak proti Turčiji, Pitkevich proti Rusiji, Wille proti Liechtensteinu, Guz proti Poljski, Olujić proti Hrvaški, Di Giovanni proti Italiji, Simić proti Bosni in Hercegovini.

¹⁶ Prim. odločbo ESČP v zadevi Kayasu proti Turčiji, Kudeshkina proti Rusiji.

posledice izrečene kazni.¹⁷ Iz poročila, ki ga je v zvezi s pravico do svobode izražanja sodnikov na svojem 103. zasedanju junija 2015 sprejela Beneška komisija med drugim izhaja, da je tudi demokratična kriza ali zlom ustavnega sistema pomemben element posamezne zadeve in bistvenega pomena pri določanju obsega temeljnih pravic in svoboščin sodnikov.¹⁸

15. Posebne zaščite v okviru 10. člena EKČP je deležno politično izražanje sodnikov ter izražanje o zadevah, ki so v javnem interesu.¹⁹ Da imajo sodniki pravico do političnega izražanja, posredno izhaja tudi iz URS in ZSS. Po 133. členu URS funkcija sodnika med drugim ni združljiva le s funkcijo v organih političnih strank, kar pomeni, da je sodnik lahko član politične stranke. Poleg tega lahko v skladu s 40. členom ZSS kandidira in je izbran oz. imenovan na raznovrstne politične funkcije, pri čemer mu v času opravljanja te funkcije sodniška funkcija ter vse pravice in dolžnosti iz sodniške službe mirujejo. Iz navedenih ustavno in zakonsko dopuščenih političnih aktivnosti sodnikov sledi, da politično izražanje sodnikov, ki je v dopustnih mejah pravice do svobode izražanja, ne more biti protipravno in samo po sebi ne more predstavljati disciplinske kršitve. Nesprejemljiv bi namreč bil zaključek, da je sodniku, ki je lahko član politične stranke, in ki kot član ali nečlan lahko kandidira na različne politične funkcije (v času, ko mu sodniška funkcija še ne miruje), prepovedano politično izražanje. Kljub temu pa slednje še ne pomeni, da sodnikove izjave ne morejo vplivati na videz neodvisnosti in nepristranskosti sodstva, zato kodeksi sodniške etike sodnikom pri (zlasti političnem) izražanju svetujejo zadržanost, spoštljivost, dostojanstvenost, preudarnost ..., s poudarkom, da mora imeti sodnik ves čas pred očmi, da je nosilec sodne veje oblasti in da ima zato njegovo ravnanje lahko posledice za celotno sodstvo. Prav zaradi opisanega konflikta med pravico do svobode izražanja sodnikov ter zahtevo po neodvisnosti in nepristranskosti sodnega odločanja je v praksi znanih več primerov, ko je bilo ugotovljeno, da je sodnik z določeno politično aktivnostjo, kršil poklicno etiko.²⁰
16. Splošna izhodišča, ki veljajo za presojo meje pravice do svobode izražanja sodnikov, gre upoštevati tudi pri presoji meje pravice do svobode izražanja sodnikov na družbenih omrežjih. Vrhovno sodišče RS je namreč v zadevi II Ips 75/2019²¹ zavzelo stališče, da je ustavno varovano tudi izražanje na družbenih omrežjih.²² Poleg splošnih izhodišč pa je potrebno pri presoji svobode izražanja na družbenih omrežjih upoštevati še naslednje dejavnike: značilnosti uporabljenega družbenega omrežja; lastnosti avtorja in naslovnika; kako bi objavo razumel povprečen uporabnik družbenega omrežja (kot nov tip bralca oz. naslovnika podanih izjav); umeščenost objave v niz objav oz. komentarjev (npr. na zidu, če gre za Facebook); domet objave²³ ... Ne glede na to, koliko osebam je posamezna objava na družbenih omrežjih namenjena in koliko oseb se dejansko z njo seznanijo, pa je jasno, da prav vsaka objava na družbenih medijih lahko postane javna. Osnovna značilnost družbenih omrežij je namreč prav ta, da objava na relativno lahek način zelo hitro postane dostopna velikemu številu oseb. Popolne zasebnosti

¹⁷ Prim. odločbo ESČP v zadevi Kudeshkina proti Rusiji, Baka proti Madžarski.

¹⁸ European Commission for democracy through law (Venice Commission), Report on the freedom of expression of judges, Adopted by the Venice Commission, on its 103rd Plenary Session (Venice, 19-20 June 2015).

¹⁹ Prim. odločbo ESČP v zadevi Kudeshkina proti Rusiji, Baka proti Madžarski, Wille proti Liechtensteinu, Previti proti Italiji, Guz proti Poljski.

²⁰ Prim. sodelovanje sodnika na javnem shodu, na katerem politična stranka promovira svoje kandidate za evropske poslance (http://www.sodni-svet.si/doc/kei/NM_2019_07.pdf); udeležba sodnika na povolilnem srečanju (http://www.sodni-svet.si/doc/NM_KEI_2019_01_22.pdf).

²¹ Vrhovno sodišče RS je v citirani zadevi zavarovalo politično izražanje nosilca oblasti na družbenem omrežju Twitter.

²² Iz odločbe ESČP Cengiz in drugi proti Turčiji: „Splet je postal eno pod najpomembnejših sredstev, s katerim in prek katerega posamezniki izvršujejo svojo pravico do sprejemanja in posredovanja informacij in idej, zagotavlja bistvena orodja za sodelovanje v aktivnostih in diskusijah, ki zadevajo politična vprašanja in zadeve splošnega interes, splet pomeni platformo za izvrševanje svobode izražanja, ki nima primerjave.“ Višje sodišče v Kopru pa je v zadevi Cpg 213/2017 z dne 22. 2. 2018 poudarilo, da je svoboda izražanja „navsezadnje predpostavka obstoja družbenega omrežja Facebook.“

²³ Prim. VSL II Cp 2066/2012 z dne 30. 1. 2013, VSL II Cp 577/2019 z dne 10. 7. 2019, VSK Cpg 213/2017.

na družbenih omrežjih, kot je Facebook, zato ni realno pričakovati, razen če gre za komunikacijo oz. delitev objave le z nekaj zaupanja vrednimi osebami (npr. z najožjimi družinskimi člani in najtesnejšimi prijatelji, ki pa so praviloma maloštevilni).

Glede očitka pod točko 1 predloga za izrek disciplinske sankcije - disciplinska kršitev po 15. točki drugega odstavka 81. člena ZSS

17. Disciplinsko sodišče je najprej presojalo, ali dejanje, ki je opisano pod točko 1 predloga za izrek disciplinske sankcije (v povezavi s preostalim delom opisa dejanja v predlogu) predstavlja disciplinsko kršitev neprimerne in nedostojnega izražanja do posameznikov (15. točka drugega odstavka 81. člena ZSS). Vprašanje, na katerega je moralo primarno odgovoriti je, ali je v predlogu opisano ravnanje sodnice pravno dopustno, ali pa je prepovedano in predstavlja disciplinsko kršitev.
18. Iz predloga izhaja, da naj bi *neprimerno in nedostojno izražanje do posameznikov*, predstavljalo ravnanje, ko naj bi disciplinska obdolženka, ki je okrajna sodnica, v objavi na Facebooku kritizirala ukrepe, ki jih je Vlada RS sprejela v zvezi z zaježitvijo epidemije virusa Sars-CoV-2, na način, da je osebno in poklicno diskreditirala del članov strokovne posvetovalne skupine pri Ministrstvu za zdravje, vladnega govornca in predsednika vlade RS Janeza Janšo ter njegovo osebnost in vladanje izenačila z vladami totalitarnih režimov tako, da je 27. 11. 2020 ob 14.08 na svojem profilu zapisala: "... je to odredba Janeza Janše, ki je na seji vlade ukazal, naj gredo policaji na ceste in občinske meje ter poberejo globe"; "Ne gre za vašo varnost in zdravje, treba je napolniti prazno proračunsko malho" in "Upam, da bo doba janšizma nekoč samo še bridek spomin ...".
19. Disciplinsko sodišče je najprej ugotavljalo jezikovni pomen obravnavane objave in pri tem izhajalo iz razumevanja njenega povprečnega naslovnika in upoštevalo njen celovit, povprečen, bistven oz. osrednji pomen.²⁴ Ugotavljalo je torej, kakšen pomen v sporni izjavi vidi povprečen, razumen in nepristranski naslovník.
20. Prvi stavek predstavlja trditev o tem, kaj je policistom odredil predsednik vlade (pobiranje glob) in s kakšnim namenom (polnitev proračuna). Gre za trditev o dejstvu, za katerega v predlogu ni navedeno, da ni resnično. Zapis resničnega dejstva, da je predsednik vlade nekaj odredil z namenom, da se napolni proračun, pa že sam po sebi ni ne primeren ne nedostojen. Pripomba, da pri tem ne gre za varnost in zdravje, predstavlja sodničin komentar oz. mnenje o omenjeni odredbi predsednika vlade, ki ga prav tako že zgolj po njegovi vsebini ni mogoče označiti na neprimerne in nedostojne.
21. V zadnjem stavku objave 27. 11. 2020 je sodnica uporabila pojem *janšizem*, pri čemer iz celotne objave, kot je opisana v predlogu izhaja, da se pojem nanaša na predhodno opisano konkretno ravnanje predsednika vlade. Po SSKJ je *janšizem* politična usmeritev, kot jo razvija in zastopa slovenski politik Janez Janša (npr. *janšizem* ima tako nasprotnike kot zagovornike). Gre za izraz, ki je sam po sebi vrednostno nevtralen, na kar kaže tudi to, da v SSKJ njegova raba ni označena kot slabšalna. Zgolj zato, ker se pojem konča z *-izem* pa ne gre zaključiti, da se z njim način vladanja Janeza Janše enači s totalitarnimi sistemi (npr. fašizem, nacizem, komunizem), saj se z enako končnico končajo tudi številni drugi pojmi, ki označujejo družbene sisteme in smeri (npr. liberalizem, kapitalizem, feminizem, socializem, ekspresionizem, modernizem ...). V konkretnem primeru iz jezikovnega okvira spornega zapisa sodnice povprečni bralec oz. naslovník tako ne more zaključiti, da je sodnica osebnost in vladanje predsednika vlade enačila s totalitarnimi sistemi.

²⁴ Prim. odločbi VSL I Cp 1736/2013, VSL I Cp 1024/2012 in sodbo VSRS II Ips 509/2004.

22. Je pa pomembno, da je s tem zapisom opozarjala na dogajanja v družbi, ki so v času objave imela značaj prvovrstne politične in družbene tematike. Iz datuma objave (27. 11. 2020) namreč izhaja, da je le-ta nastala v času, ko je bila v Republiki Sloveniji zaradi bolezni Covid-19 razglašena epidemija, pri čemer je bolezen imela svetovne razsežnosti (t. i. pandemija koronavirusa). V navedenem obdobju je prišlo do omejevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin v obsegu, kot ga (vsaj) v Evropi že dolgo ni bilo. Omejene so npr. bile naslednje temeljne pravice: splošna svoboda ravnanja, svoboda gibanja, osebna svoboda, svoboda zbiranja in združevanja, svoboda izražanja, podjetniška svoboda, pravica do družinskega življenja, zasebnost in osebnostne pravice, pravica do zdravstvenega varstva itn. Obravnavan zapis, ki ga že predlog poimenuje s "kritiko", je torej nastal v posebnem, zgodovinsko izjemno občutljivem obdobju, v katerem sta bila prizadevanje in pozornost celotne družbe uprta na eni strani v skrb za preprečitev širjenja koronavirusa in na drugi strani v iskanje prave mere pri omejevanju človekovih pravic in svoboščin za dosego tega cilja. Ni torej dvoma, da iz opisa ravnanja v predlogu izhaja, da se je sodnica izjavljala o temi, ki je bila deležna javnega interesa.
23. Obenem pa se je sodnica izjavljala o predsedniku vlade Janezu Janši, ki ne le, da je eden najizkušenejših slovenskih politikov, ampak je predsednik vlade, torej nosilec vladnih ukrepov usmerjenih v zajezitev epidemije, in s tem absolutno javna oseba. Meje sprejemljive kritike so odvisne tudi od družbene vloge tistega, ki ga zadevajo, predvsem če gre za nosilce javnih funkcij v zvezi z izvrševanjem njihovih nalog in pristojnosti.²⁵ V tovrstnih primerih je dopustna tudi neodmerjena, pretirana kritika.
24. Nadalje ni mogoče spregledati dejstva, da gre za objavo na družbenem omrežju Facebook, ki uporabnikom nudi široko paleto storitev (lahko objavljajo komentarje, fotografije, povezave do drugih spletnih vsebin, igrajo igre, klepetajo, gledajo videe v živo ...). Njegov glavni namen je, da registriranim uporabnikom omogoča ustvarjanje profilov, objavljanje, predvsem pa ohranjanje stikov s prijatelji, družino in sodelavci.²⁶ V zvezi z načinom uporabe Facebooka je npr. Vrhovno sodišče Združenega kraljestva v zadevi Stocker proti Stocker²⁷ zapisalo: "Običajen bralec objave na Facebooku ne secira v ločene odstavke, še manj pa izolira posamezne besede in razmišlja o možnih pomenih."²⁸ Stališče, da je pri odločanju o protipravnosti objav na družbenih omrežjih treba upoštevati njihove značilnosti, pa je zavzelo tudi Vrhovno sodišče RS v zadevi II Ips 75/2019.²⁹
25. Iz zgoraj primeroma citiranih obrazložitev sodišč izhaja, da je pri presoji, kot jo je moralo disciplinsko sodišče opraviti v konkretni zadevi, treba upoštevati tudi, da je povprečen oz. razumen bralec na družbenih omrežjih drugačen od bralca klasičnih, npr. tiskanih medijev, ter da je pomen določene objave mogoče določiti šele ob upoštevanju njenega širšega (tako besednega kot tudi družbenega konteksta).³⁰ Objav uporabnikov družbenih omrežij tako ni mogoče razumeti (le) v njihovem dobesebnem pomenu; ne zadošča niti razčlenjevanje besedila ali iskanje besednih razlag iz slovarja; pomemben je tudi pomen

²⁵ Prim. odločbo ESČP v zadevi Mamere proti Franciji.

²⁶ Povzeto po Safe.si.

²⁷ Stocker v. Stocker, (2019) UKSC 17.

²⁸ Višje sodišče Anglije in Welsa je v zadevi Monir proti Wood (EWHC(QB) 3525, 2018) v zvezi z načinom uporabe Facebooka celo zapisalo: "Ljudje se skozenj premikajo hitro. Se ne ustavijo in ne razmislijo o prebranem. Ne razmišljajo o tem, kakšen pomen bi izjava morda lahko imela. Njihova reakcija na objavo je čustvena in bežna."

²⁹ "Za objave na tem omrežju je značilno, da gre praviloma za ekspresivne, zelo kratke, hitre, tudi pikre, zajedljive, nemalokrat prostaške odzive, napisane v pogovornem stilu, brez poglobljenega razmisleka. Uporabniki Twitterja zapis besedila pogosto krajšajo, kar pa ni pogojeno le s pomanjkanjem prostora, ampak ima tudi družbeno in čustveno razsežnost, s katero se izraža osebna identiteta in izkazuje pripadnost neki družbeni skupini, pa tudi ustvarja spontano vzdušje v komunikaciji. To pomeni, da povprečni uporabnik "čivke" bere hitro, jih ne preučuje ter jih razume v kontekstu, ki je specifičen za to družbeno omrežje. Na tak hipen in ekspresiven način sporočila tudi nastajajo."

³⁰ Dr. Ana Jereb: Žaljive objave na družbenih omrežjih kot moderni izziv sodišč: so lahko tudi všečki protipravni?, prispevek na Dnevih civilnega in gospodarskega prava 2020.

in širši kontekst, značilnost vpletenih uporabnikov, njihova predhodna korespondenca in duh komunikacije.³¹

26. Upošteva vse zgoraj navedeno je disciplinsko sodišče zaključilo, da opis ravnanja pod točko 1 predloga ne vsebuje vseh zakonskih znakov disciplinske kršitve iz 15. točke drugega odstavka 81. člena ZSS, oz. da opisano ravnanje ne predstavlja ravnanja, ki bi ga bilo mogoče označiti kot neprimerno in nedostojno izražanje do posameznikov. Morebiten drugačen zaključek, ki sicer v konkretni zadevi nima nobene podlage, bi po oceni disciplinskega sodišča imel zastraševalni učinek³² na pravico do svobode izražanja ostalih sodnikov, sploh ker gre za izražanje na družbenem omrežju, ki ima določene za pravico do svobode izražanja relevantne lastnosti.

Glede očitka pod točko 1 predloga za izrek disciplinske sankcije - disciplinska kršitev po 14. točki drugega odstavka 81. člena ZSS v zvezi s tretjim odstavkom istega člena

27. Z ugotovitvijo disciplinskega sodišča, da dejanje opisano pod točko 1 predloga nima zakonskih znakov disciplinske kršitve neprimernega in nedostojnega izražanja do posameznikov, je povezana nadaljnja ugotovitev disciplinskega sodišča, da isto dejanje posledično ne more imeti zakonskih znakov kršitve ugleda sodniškega poklica s hujšimi posledicami. Namreč, nevzdržen bi bil zaključek, da je bil z opisanim ravnanjem kršen ugled sodniškega poklica, če pa ne gre za neprimerno in nedostojno izražanje sodnice. Ugled sodniškega poklica je sicer lahko kršen tudi na kakšen drug način, npr. tudi z dejanjem, ki ima zakonske znake katere od drugih disciplinskih kršitev, ki so našteje v drugem odstavku 81. člena ZSS. Vendar pa v obravnavani zadevi ne gre za takšen primer, ampak iz predloga izhaja, da se sodnici očita kršitev ugleda sodniškega poklica prav z ravnanjem, ki naj bi hkrati predstavljalo disciplinsko kršitev iz 15. točke drugega odstavka 81. člena ZSS. Ker se disciplinsko sodišče z navedenim ni strinjalo, je iz razloga po 1. točki 358. člena ZKP sodnico oprostilo tudi odgovornosti za očitek po 14. točki drugega odstavka 81. člena v zvezi s tretjim odstavkom istega člena.
28. Ne glede na to pa disciplinsko sodišče dodaja, da je opis dejanja v predlogu zelo skop glede hujših posledic, ki naj bi jih dejanje pod točko 1 predloga imelo za ugled sodniškega poklica. Navedeno je le, da se je z omenjeno objavo seznanil širši krog ljudi in so poročali mediji, ni pa konkretnega opisa posledic, ki naj bi jih ravnanje imelo za ugled sodniškega poklica (npr. kako je javnost razumela objavo, na kakšen način so mediji o objavi poročali, kaj v objavi je tisto, ki je hudo prizadelo ugled sodniškega poklica in zakaj je temu tako ipd., skratka v čem se pravzaprav kaže kršitev ugleda sodniškega poklica). Zgolj navedba, da se je z *objavo seznanil širši krog ljudi in da so o njej poročali določeni mediji*, še nujno ne pomeni, da je prišlo do kršitve ugleda sodniškega poklica s hujšimi posledicami, ampak bi bilo potrebno podrobneje opisati tudi konkretne posledice dejstev, da se je z objavo seznanil širok krog ljudi in da so o njej poročali mediji. To pomeni, da tudi zakonski znaki očitane disciplinske kršitve pri opisu izvršitvenega dejanja niso dovolj konkretno navedeni.

³¹ Prav tam.

³² Prim. sodbo VSRS II Ips 75/2019: "Če je sodišče pri presoji protipravnosti pri uresničevanju svobode izražanja prestrogo, lahko posameznike zaradi strahu pred sankcijo odvrača tudi od ustavno še sprejemljivega izražanja in deluje samoomejitveno. To pa je, ko gre za svobodo izražanja, škodljivo za razvoj demokratične družbe in pluralizma. Prav to nehoteno razsežnost zastraševalnega učinka (chilling effect) mora imeti pred očmi sodišče, ko razsoja v primeru konflikta med svobodo izražanja in drugimi ustavnimi pravicami. Ko gre za izražanje prek družbenih omrežij, kot je Twitter, s specifičnim slogom in načinom izražanja, je nevarnost zastraševalnega učinka toliko večja."

Glede očitka pod točko 2 predloga za izrek disciplinske sankcije - disciplinska kršitev iz 15. točke drugega odstavka 81. člena ZSS

29. Disciplinsko sodišče je na podlagi fotografije zaslona, ki jo je 2. 12. 2020 objavila nova24tv.si (A1) ugotovilo, da je sodnica med 27. 11. 2020 in 1. 12. 2020 (datum nastanka objave ni bil sporen) na svojem Facebook zidu objavila naslednji zapis: „Vsak si lahko misli svoje, ampak meni je taka retorika veliko bolj všeč kot Beović, Krek, Bregant, Kacin in veliki diktator Janša. Kaj je res? Ne vem. Zagotovo pa se imajo danes na Švedskem neprimerno lepše kot pri nas. Na koncu bomo verjetno vsi na istem (po številu smrti ipd.), samo da bomo mi še veliko časa res dihali na škrge, se soočali s hudo ekonomsko, socialno in psihološko krizo ter obžalovali, kaj smo storili otrokom. Prihodnost je nenazadnje njihova. Virus je pri nas dal polet zafrustriranim osebkom s kriminalno preteklostjo in željo po zatiranju vsega, kar jim stoji na poti. In, seveda, hudo potrebo po maščevanju. Mi smo kolateralna škoda. Nič več.“
30. Kot izhaja iz zgoraj navedenega, je disciplinsko sodišče v dokaznem postopku ugotovilo, da je sodnica med 27. 11. 2020 in 1. 12. 2020 objavila precej bolj obširen odziv na objavo Marka Potrča, kot to izhaja iz predloga za izrek disciplinske sankcije. V nasprotju z dejansko objavo sta namreč v predlogu zajeta le prvi stavek objave ter še dva kasnejša stavka, vmesno besedilo objave, ki ima skupaj deset stavkov, pa je v predlogu izpuščeno. Iz vsebine celotne objave izhaja, da se je sodnica z njo odzvala na objavo Marka Potrča, v kateri je očitno primerjal ukrepe slovenske in švedske vlade v zvezi z obvladovanjem epidemije.
31. S prvim očitanim stavkom je sodnica izrazila svoje mnenje o tem, da ji je govorjenje Marka Potrča bolj všeč, kot pa govorjenje oseb, ki v Sloveniji predstavljajo in izvajajo vladne ukrepe usmerjene k zaježitvi epidemije koronavirusa. Takšnega mnenja ni mogoče označiti za neprimernega in nedostojnega, ampak že na prvi pogled sodi v meje sodničine pravice do svobode izražanja, ki podrobnejše obrazložitve niti ne terja.
32. Glede sodničinega zapisa *veliki diktator Janez Janša* pa je disciplinsko sodišče najprej ugotovilo, da je po SSKJ diktator tisti, ki ima neomejeno politično oblast, ko že obstajajo demokratične in parlamentarne ureditve; ekspresivno pa gre za oblastnega, samovoljnega človeka. Po oceni disciplinskega sodišča v konkretnem primeru ne gre za izjavo o dejstvu, ampak za vrednostno sodbo, v zvezi s katero je pomembno, ali ima zadosti podlage v dejstvih, ki jo utemeljujejo oz. ali je sodnica utemeljeno verjela v resničnost izjavljenega. Preprečiti je namreč treba le zlorabo pravice do svobode izražanja,³³ saj so varovane celo izjave, za katere je močno verjetno, da niso resnične.³⁴ ESČP prav v primerih, ko gre za politično izražanje, zelo široko tolmači pojem vrednostne sodbe³⁵, kot tudi to, ali ima le-ta minimalno podlago v dejstvih.
33. V prvi vrsti je zato za presojo konkretne vrednostne sodbe treba upoštevati, da se je navedena izjava sodnice nanašala na nosilca oblasti, tj. predsednika vlade, ki je imela v času zdravstvene krize in

³³ Prim. odločbo USRS Up-1019/12-22: „Za izključitev pritožnice iz varstva pravice do svobode izražanja tudi ne zadošča ugotovitev sodišč, da naj bi sporni zapisi vsebovali neresnične trditve oziroma mnenja brez zadostne dejanske podlage. Le če bi sodišče ugotovilo, da je pritožnica vedoma in namerno zapisala neresnične žaljive trditve o tožniku oziroma da je pri tem ravnala hudo malomarno (brezbrižno), bi ji lahko očitalo zlorabo pravice do svobode izražanja. Vendar ugotovitve sodišč ne potrjujejo takšnega ravnanja pritožnice, ki je s sklicevanjem na številne časopisne članke vendarle skušala dokazati, da je imela dejansko podlago za sporne zapise. Poleg tega je bil tožnik tisti, ki bi moral dokazati, da je pritožnica zavestno in namerno zapisala neresnične žaljive trditve o njem oziroma da je pri tem ravnala brezbrizno, ne ozirajoč se na resničnost zapisanih trditve.“

³⁴ Prim. odločbo ESČP v zadevah Salov proti Ukrajini, Steel in Morris proti Združenemu kraljestvu ...

³⁵ Prim. odločbe ESČP v zadevah Unabhangige Initiative Informationsvielfalt proti Avstriji, Schwabe proti Avstriji, Lombardo proti Malti, Ungvary in Irodalom Kft. proti Madžarski, Scharsach in News Verlagsgesellschaft GmbH proti Avstriji.

razglašene epidemije širša pooblastila za omejevanje temeljnih človekovih pravic in s tem večjo moč in oblast, kot v normalnih razmerah. Nanašala se je na prvovrstno politično in družbeno temo v javnem interesu (tj. vladni ukrepi v zvezi z zajezitvijo epidemije), ko je ostrejša državljanska in družbena kritika dovoljena oz. celo zaželeno, in ko so nekateri vladni ukrepi za omejitev epidemije v družbi vzbujali strah pred izgubo določenih temeljnih mehanizmov demokracije in človekovih pravic ter svoboščin.

34. Zlasti in predvsem pa se izjava nanaša na Janeza Janšo, dolgoletnega javnega funkcionarja najvišje kategorije. Sodnica je v svojem zagovoru podrobno pojasnila, zakaj je predsednika vlade označila za diktatorja. Pri tem se je sklicevala tudi na različne prispevke v medijih, v katerih je bilo izrecno izpostavljeno, da način vladanja Janeza Janše ustreza definiciji diktature (prim. B5, B6), kar je bilo ponazorjeno s konkretnimi primeri. Obenem pa je pri presoji pomena in narave navedene izjave sodnice z vidika objektivnega in povprečnega posameznika ključno tudi to, da je predsednik vlade s svojim dolgoletnim in vplivnim političnim delovanjem v javnosti zelo dobro znana politična oseba in da je bil njegov način političnega udejstvovanja, tudi vladanja, v zadnjih 30-ih letih večkrat deležen tako močnih odobravanj kot tudi nasprotovanj in je vsaj za del javnosti nesporno kontroverzen.
35. Vrednostna sodba o nosilcu (pomembnega oz. v kontekstu zdravstvene krize celo ključnega) dela oblasti za diktatorja, zato v konkretnem primeru označuje način oz. stil vladanja, ki še ni preživet, saj so tudi v drugih državah po svetu na oblasti osebe, v katerih načinu vladanja gre najti značilnosti diktature.³⁶ Zaključek, da je sodnica z oznako *veliki diktator Janez Janša* storila očitano disciplinsko kršitev, bi zato predstavljal nedopusten poseg v njeno pravico do svobode izražanja.
36. V drugem delu v predlogu izpostavljenega zapisa je sodnica med drugim zapisala, da je virus pri nas dal polet zafrustriranim osebkom s kriminalno preteklostjo. Po SSKJ je zafrustriran nekdo, ki čuti duševno stanje neugodja zaradi nasprotovanja med željami in možnostmi, ki jih nudi okolje. Z navedenim pojmom se torej označuje določeno duševno stanje, kar že samo po sebi ne more predstavljati neprimerne in nedostojnega izražanja, saj bi bila ob takšnem zaključku duševna stanja lahko še bolj stigmatizirana, kot so. Če pa se za nekoga zapiše, da ima kriminalno preteklost, gre za trditev o dejstvu, tj. da gre za osebo, ki se je nekoč ukvarjala s kriminalom - z dejavnostjo, ki je kazniva. Če takšna trditev ni resnična, jo je moč označiti za objektivno žaljivo. Vendar pa v konkretni zadevi v dokaznem postopku ni bilo dokazano, da je sodnica v zapisu takšno trditev postavila glede članov strokovne posvetovalne skupine pri Ministrstvu za zdravje, vladnega govornika in predsednika vlade. Namreč, kot izhaja iz predhodno obrazloženega, je disciplinsko sodišče v dokaznem postopku ugotovilo, da je bila sodničina objava, ki je nastala v času od 29. 11. 2020 do 1. 12. 2020, s katero se je sodnica odzvala na objavo Marka Potrča, bistveno daljša in drugače strukturirana, kot to izhaja iz objave, ki je opisana v predlogu. Tam namreč manjka oz. je v opisu izpuščen srednji del originalne objave, to je del, ki sledi naštevanju priimkov konkretnih oseb, ki sodničin celoten zapis prikaže v povsem drugačni luči, kot pa je prikazano v predlogu. Upošteva celoten zapis je tako mogoče sprejeti sodničino pojasnilo o tem, kaj je imela v mislih, ko je izdelala zapis, in sicer da je pri navedbi, da je virus pri nas dal polet zafrustriranim osebkom s kriminalno preteklostjo itd., imela v mislih nek nedoločen krog oseb, ne pa oseb, ki jih je izrecno naštel v uvodnem delu zapisa. Upošteva vsebino celotne objave, ki je nastala v času od 27. 11. 2020 do 1. 12. 2020, ter sodničin zagovor, ob odsotnosti morebitnih drugih dokazov, je disciplinsko sodišče zaključilo, da ni dokazano, da je sodnica z očitano objavo osebno in poklicno diskreditirala del članov strokovne in posvetovalne skupine pri Ministrstvu za zdravje, vladnega govornika in predsednika vlade, s čimer naj bi storila disciplinsko kršitev neprimerne in nedostojnega izražanja do posameznikov po 15. točki drugega odstavka 81. člena ZSS.

³⁶ Prim. <https://borgenproject.org/eight-current-dictators/>, <https://planetrulers.com/current-dictators/>

Glede očitka pod točko 2 predloga za izrek disciplinske sankcije - disciplinska kršitev iz 14. točke drugega odstavka 81. člena ZSS v zvezi s tretjim odstavkom istega člena

37. Po predlogu za izrek disciplinske sankcije naj bi kršitev ugleda sodniškega poklica s hujšimi posledicami predstavljalo ravnanje, ko naj bi sodnica, v objavi na Facebooku kritizirala ukrepe, ki jih je Vlada RS sprejela v zvezi z zajezitvijo epidemije virusa Sars-CoV-2, na način, da je osebno in poklicno diskreditirala del članov strokovne posvetovalne skupine pri Ministrstvu za zdravje, vladnega govornika in predsednika vlade RS Janeza Janša ter njegovo osebnost in vladanje izenačila z vladami totalitarnih režimov tako, da je v času od 29. 11. 2020 do 1. 12. 2020 pod objavo Marka Potrča, ki je javnosti splošno znan kot nasprotnik vladnih ukrepov pri zajezitvi epidemije, med drugim zapisala: "... meni je taka retorika veliko bolj všeč kot Beović, Krek, Bregant, Kacin in veliki diktator Janša" in nato v nadaljevanju: "Virus je pri nas dal polet zafrustriranim osebkom s kriminalno preteklostjo in željo po zatiranju vsega, kar jim stoji na poti. In, seveda, hudo potrebo po maščevanju," pri čemer se je z objavo, ki jo zapisala na internetu oz. družbenem omrežju seznanil širši krog ljudi, o njej so poročali tudi mediji Nova 24, POP TV, Večer, Slovenske novice, Mladina in Demokracija ter srbski spletni portal b92.
38. V zvezi z očitanim dejanjem v dokaznem postopku ni bilo dokazano, da je sodnica zapise, objavila pod objavo Marka Potrča, za katerega je bilo v obrazložitvi predloga navedeno, da ima približno 59.000 sledilcev. V svojem zagovoru je namreč povedala, da zapisi niso bili podani pod objavo Marka Potrča na njegovem Facebook profilu, ampak je Potrčevo objavo najprej pripela na svoj zid in ji tam pripisala svoj komentar. Sodnica je nato oboje, tj. Potrčevo objavo in svoj komentar, delila na način, da se je z njima po njenih besedah lahko seznanilo največ od 50 do 60 njenih takratnih Facebook prijateljev, od katerih je bilo približno polovica tujcev, ki niti ne razumejo slovenskega jezika. Na resničnost dejstva, da je bilo polovica njenih prijateljev tujcev, kaže njena v postopku podana izjava, da ima trenutno le še 30 Facebook prijateljev, saj je po obravnavanih dogodkih iz svojega Facebook profila odstranila "vse svoje slovenske prijatelje". Glede na to, da je sodnica v svojem zagovoru izjavila, da 30 od njenih takratnih 50 - 60 Facebook prijateljev ni znalo slovensko, pri čemer kaj drugega v dokaznem postopku ni bilo dokazano, to pomeni, da bi se lahko s sporno objavo seznanilo in jo razumelo največ njenih takratnih 20 - 30 slovenskih Facebook prijateljev.
39. Vendar pa disciplinsko sodišče kot ključno poudarja, da v dokaznem postopku, ne le, da ni bilo dokazano, da je sodnica svoj komentar objavila na profilu Marka Potrča, ki naj bi takrat imel okoli 59.000 sledilcev, ampak v dokaznem postopku tudi ni bilo mogoče ugotoviti koliko sodničinim takratnih Facebook prijateljev, na katere je bila njena objava naslovljena, se je z njo dejansko seznanilo. Zgolj delitev objave namreč še ne pomeni, da so vsi naslovniki objavo tudi dejansko vpogledali oz. se z njo aktivno seznanili. Slednje je odvisno od več dejavnikov, kot npr. od dejstva, ali so vsi sodničini Facebook prijatelji v tistem obdobju sploh aktivno uporabljali omrežje ter ali so vsi njeni Facebook prijatelji obravnavano objavo sploh zaznali kot aktualno objavo in jo tudi dejansko vpogledali. Ena od temeljnih značilnosti Facebooka je namreč prav v tem, da uporabnika redno obvešča o aktualnih objavah vseh njegovih Facebook prijateljev, pri čemer sistem v primeru, če ima uporabnik večje število Facebook prijateljev, deluje na način, da samodejno selekcionira oz. naslovniku primarno "ponuja" na vpogled objave tistih Facebook prijateljev, s katerimi je naslovnik v večjem stiku, kot z ostalimi.³⁷ To pomeni, da tudi, če je sodnica sporno objavo naslovlila "le" na svoje Facebook prijatelje, to nujno še ne pomeni, da so se prav vsi z njo tudi dejansko seznanili. O tem, kolikšno število sodničinim Facebook prijateljev se je z objavo seznanilo, za razliko od objave, ki se sodnici očita pod točko 1 predloga, v zvezi z objavo, ki se sodnici očita pod točko 2 predloga, ni bilo mogoče ugotoviti niti dejstva, koliko

³⁷ Npr. če ima uporabnik 1.000 ali več Facebook prijateljev, je teoretično lahko vsak trenutek obveščen o 1.000 novih objavah, vprašljivo pa je, s kolikšnim številom objav se dejansko seznanijo.

oseb je sodničino objavo všečkalo ali komentiralo. Namreč iz fotografije zaslona, na kateri je vidna sporna objava, ni razvidno ne število všečkov ne število komentarjev (prim. prilogo A1). Drugače je, kot rečeno, pri objavi z dne 27. 11. 2020, saj je iz fotografije zaslona razvidno, da je omenjeno objavo všečkalo 25 oseb ter da ima objava pet komentarjev (prim. prilogo A1). Nedokazanost glede števila oseb, ki so se na podlagi sodničinega ravnanja dejansko seznanile s komentarjem, ki je nastal med 27. 11. 2020 in 1. 12. 2020, pa nadalje vpliva na (ne)dokazanost očitka, da je sodnica storila kršitev po 14. točki drugega odstavka 81. člena ZSS v zvezi s tretjim odstavkom istega člena. O omenjeni disciplinski kršitvi je namreč mogoče govoriti le, če zaradi sodnikovega ravnanja, nastane prepovedana posledica, to je kršitev ugleda. Zgolj obstoj *možnosti*, da je zaradi sodnikovega ravnanja prišlo do kršitve ugleda, za ugotovitev obstoja kršitve ne zadošča. To pa pomeni, da brez, da bi bilo v postopku dokazano, kolikšno število oseb se je z delitvijo objave preko sodničinega Facebook profila z njo tudi dejansko seznanilo, omenjenega disciplinskega očitka ni mogoče dokazati. Ob tem disciplinsko sodišče ugotavlja, da disciplinska tožilka v postopku niti ni trdila, da tovrstnega dokaza tehnično ne bi bilo mogoče izvesti oz. da bi bila izvedba bistveno otežena.³⁸

40. Nadalje je disciplinsko sodišče v dokaznem postopku ugotovilo, da je sodnica, ko je sporno objavo delila, imela vključeno funkcijo, ki je njenim Facebook prijateljem onemogočala nadaljnjo delitev objave s pomočjo Facebooka. Do razširitve objave zunaj kroga sodničinih Facebook prijateljev je prišlo na način, da je eden od njih fotografiral zaslona, iz katerega je razvidna sodničina objava na njenem Facebook profilu in ga posredoval Vinku Gorenaku, državnemu sekretarju v Kabinetu predsednika vlade in vidnemu članu SDS. Le-ta je nato sodničino objavo razširil v medije, pri čemer sta o sodničinih objavah najprej, tj. že 2. 12. 2020, pisali nova24tv.si (A1) in demokracija.si (A6). Po tem so bili tudi v drugih medijih, ki so naštetih v predlogu, objavljeni različni članki in prispevki. Vsi sicer vsaj delno citirajo sporno objavo sodnice, vendar pa je glavna sporočilna vrednost člankov in prispevkov različna. V večini je sodničina objava le iztočnica za nadaljnjo vsebino. Tako se npr. v člankih in prispevkih, ki so v spisu označeni kot priloge A2, A3, A4, A5, A7, A8 in A9, poroča predvsem o tem, da je bila sodnica po obravnavanih dogodkih s strani predsednice Okrajnega sodišča v Ljubljani razrešena s položaja vodje oddelka za etažno lastnino; o poslanskemu vprašanju poslanke SDS Anje Bah Žibert; o pismu pravosodne ministrice; o zlorabi sodničinega zaupanja s strani enega od njenih Facebook prijateljev; o podani pobudi za sprejem načelnega mnenja pri KEI in o pobudi za disciplinski postopek ter o odzivu Sodnega sveta. To pomeni, da v večini člankov in prispevkov, ki so bili predloženi disciplinskemu sodišču, ni izpostavljeno le sporno sodničino ravnanje, ampak tudi (v nekaterih člankih morda še celo bolj) ravnanje ostalih deležnikov v pravosodju.

41. Po oceni disciplinskega sodišča sodnici ni mogoče pripisati odgovornosti za dogodke, ki so sledili njeni objavi namenjeni izključno njenim 60-im Facebook prijateljem. Sicer drži, da bi se sodnica mogla in morala zavedati, da se njena objava kljub vsem varnostnim ukrepom, ki jih omogoča Facebook, lahko razširi tudi zunaj kroga njenih Facebook prijateljev, pretirano pa bi ji bilo očitati, da bi se mogla in morala zavedati, da bo nekdo od njenih Facebook prijateljev njeno objavo fotografiral in jo takoj posredoval prav državnemu sekretarju v Kabinetu predsednika vlade in vidnemu članu SDS Vinku Gorenaku, ki jo bo nato takoj objavil oz. posredoval mediju nova24tv.si, od koder jo bodo povzemali in

³⁸ Prim. odločba VSK v zadevi Cpg 213/2017: "Objava na odprtem delu Facebook profila, kljub temu, da je javna, ne pomeni, da jo tudi dejansko vpogleda vsakdo, ki je aktiven na družbenem omrežju, temveč le osebe, ki jih ta Facebook profil zanima. Zgolj možnost, da bi lahko izjavo videl vsak uporabnik družbenega omrežja v Sloveniji, ne zadošča, saj tožeča stranka niti ne trdi, da je bil Facebook profil, na katerem je bila sporna objava, zanimiv za širok krog ljudi v Sloveniji. Kljub izrecnemu pozivu tožeča stranka sodišču ni dostavila seznama strank, ki naj bi sporno izjavo dejansko videle. V naravi družbenega omrežja je, da objave na njem niso objektivne, gre za mnenja in stališča imetnika profila. Sporna izjava je v okviru zahtevanih standardov izražanja na družbenih omrežjih (ni na prvi pogled žaljiva in zaničevalna). Vse naštetih po mnenju pritožbenega sodišča ob pravilni uporabi materialnega prava pomeni, da konkretne okoliščine zadeve ne opravičujejo odškodnine po 183. členu OZ."

o njej pisali še ostali mediji. Takšna vzročna zveza med sodničnim ravnanjem in nastalo posledico bi bila v konkretnem primeru pretirana.

42. Upošteva vse zgoraj navedeno je disciplinsko sodišče zaključilo, da ni dokazano, da je sodnica storila disciplinsko kršitev po 14. točki drugega odstavka 81. člena ZSS v zvezi s tretjim odstavkom istega člena.

Sklepno

43. Končno odločitev v tej zadevi je disciplinsko sodišče sprejelo na podlagi tehtanja med pravico do svobode izražanja ter varstvom avtoritete in nepristranskosti sodstva, pri čemer je ocenilo, da bi spoznanje sodnice za odgovorno očitanih disciplinskih kršitev upošteva okolščine konkretnega primera, predstavljalo nesorazmeren poseg v njeno pravico do svobode izražanja. Kot ključno je disciplinsko sodišče upoštevalo, da se sodnica ni izražala v okviru opravljanja sodniške službe, ampak v zasebni sferi in to v relativno omejenem krogu oseb ter da se vse njene izjave nanašajo na aktualne politične in družbene okoliščine, ki so trenutno takšne, da so nekatere temeljne človekove pravice in svoboščine omejene - v takšni situaciji je pričakovano, da se s kritično mislijo na primeren način oglasijo tudi sodniki kot varuhi pravne države. V konkretni zadevi se je sodnica sicer odzvala ostro, provokativno, ekspresivno, s čimer se je po oceni disciplinskega sodišča meji pravice do svobode izražanja zelo približala, ni pa je prestopila.
44. Po končanem dokaznem postopku je disciplinsko sodišče presodilo, da dejanje, ki se sodnici očita pod točko 1 predloga za izrek disciplinske sankcije po zakonu ne predstavlja disciplinske kršitve iz 15. točke drugega odstavka 81. člena ZSS, niti ne disciplinske kršitve po 14. točki drugega odstavka 81. člena ZSS v zvezi s tretjim odstavkom istega člena. Nadalje je disciplinsko sodišče presodilo, da ni dokazano, da je sodnica z dejanjem, ki se ji očita pod točko 2 predloga za izrek disciplinske sankcije storila disciplinsko kršitev po 14. točki drugega odstavka 81. člena ZSS v zvezi s tretjim odstavkom istega člena in disciplinsko kršitev po 15. točki drugega odstavka 81. člena ZSS. Glede na to je disciplinsko sodišče sodnico na podlagi 1. in 3. točke 358. člena ZKP v celoti oprostilo očitkov v predlogu za izrek disciplinske sankcije.
45. Odločitev o stroških postopka temelji na prvem odstavku 96. člena ZKP ter prvem odstavku 44. člena ZSSve. Ker je disciplinsko sodišče disciplinsko obdolženko disciplinskih očitkov oprostilo, bremenijo stroški postopka iz 1. do 5. točke drugega odstavka 92. člena ZKP, potrebni izdatki disciplinske obdolženke in potrebni izdatki ter nagrada njenih zagovornic proračun.

PRAVNI POUK

Zoper ta sklep je v skladu s 43. v zvezi s 36. členom ZSSve dovoljen upravni spor na Vrhovno sodišče RS v roku 30 dni od njegove vročitve.

Ljubljana, 13. april 2021

Zapisnikarica:
Polona Perčič

Predsednik disciplinskega senata:
prof. dr. Saša Prelič